

ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มโดยการประยุกต์การคิดตามหลักไนนิโสมนสิการ
ของศาสนาพุทธต่อความสนใจของนักเรียนวัยรุ่น

พระมหาเกรียงศักดิ์ รัชฎา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

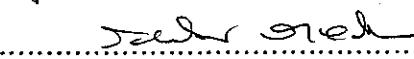
กรกฎาคม 2549

ISBN 974-502-852-5

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอนปภาคเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ พระมหาเกรียงศักดิ์ รัฐกุล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
 ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพินทร์ ฉายวิมล)

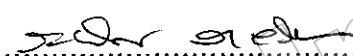
.....
 กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

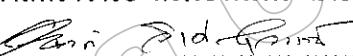
.....
 กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงศ์นาม)

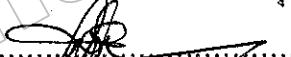
คณะกรรมการสอนปภาคเปล่า

.....
 ประธาน

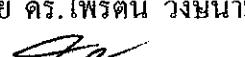
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพินทร์ ฉายวิมล)

.....
 กรรมการ

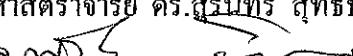
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

.....
 กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงศ์นาม)

.....
 กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ ฤทธิชาทิพย์)

.....
 กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ นุญร่วม พิพเคราะห์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่...๗.....เดือน....กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

ประกาศคุณปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณา ตลอดจนความเอาใจใส่อย่างดีซึ่งจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพินทร์ ฉายวนิล ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงศ์น้ำ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
ที่ได้กรุณาให้คำชี้แนะ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ
ความเที่ยงตรงของโปรแกรม และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณคณาจารย์ที่ประดิษฐ์ประสานทองคำความรู้ ตลอดจนเพื่อน ๆ ที่เคยให้กำลังใจ
และให้คำแนะนำตลอดภารกิจการศึกษา

ขอขอบคุณผู้บริหาร โรงเรียนวัดราช อิรสาaram แขวงบางก้อ เขตจอมทอง กรุงเทพฯ
ที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้าย หากคุณจากการทำวิจัยนี้บังเกิด ผู้วิจัยขอ喻ชาระคุณบิชา มารดา พี่สาว และ^{ผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งที่อ่อนน้อมและมีได้อ่อนน้อม รวมทั้งผู้ที่ให้การสนับสนุนด้านการศึกษามา}
ตลอดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

พระมหาเกรียงศักดิ์ รัชฎา

45910647: สาขาวิชา: จิตวิทยาการให้คำปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ: การให้คำปรึกษากลุ่ม โดยการประยุกต์การคิดตามหลักโยนิโสมนสิการของศาสนาพุทธ/ความโกรธ/นักเรียนวัยรุ่น

พระมหาเกรียงศักดิ์ รัฐกุล: ผลของการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยการประยุกต์การคิดตามหลักโยนิโสมนสิการของศาสนาพุทธต่อความโกรธของนักเรียนวัยรุ่น (THE EFFECTS OF GROUP COUNSELING APPLYING YONISOMANASIKARN OF BUDDHA ON THE ANGER OF ADOLESCENT STUDENTS) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: ระพินทร์ ฉายวิมล, ค.ค., องค์ วิเศษสุวรรณ์, Ed.D., ไฟรัตน์ วงศ์น้ำ, ค.ค. 115 หน้า. ปี พ.ศ. 2549. ISBN 974-502-852-5

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการปรึกษากลุ่ม โดยการประยุกต์การคิดตามหลักโยนิโสมนสิการของศาสนาพุทธต่อความโกรธของนักเรียนวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ที่มีคะแนนความโกรธสูงกว่าเบอร์เซน ไทย ที่ 75 จำนวน 16 คน และส่วนตัวอย่างอย่างจ่ายแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วยแบบวัดความโกรธและโปรแกรมการปรึกษากลุ่ม โดยการประยุกต์การคิดตามหลักโยนิโสมนสิการของศาสนาพุทธ การเก็บข้อมูล ดำเนินการตั้งแต่เริ่มวัดผลในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดขั้นประเททหนึ่งตัวแปร ระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่มและวิธีทดสอบรายคู่แบบนิวแมน-คูลส์

ผลการวิจัยพบว่า มีปัจฉิมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนวัยรุ่นมีความโกรธในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง และต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

45910647: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY; M.Sc. (COUNSELING
PSYCHOLOGY)

KEYWORDS: GROUP COUNSELING WITH APPLICATIONS OF YONISOMANASIKARN
OF BUDDHA/ ANGER/ ADOLESCENT STUDENTS

PRAMAHAKRIANGSAK RAT-KUL: THE EFFECTS OF GROUP COUNSELING
WITH APPLICATIONS OF YONISOMANASIKARN OF BUDDHA ON THE ANGER OF
ADOLESCENT STUDENTS. THESIS ADVISORS: RAPIN CHAYVIMOL, Ph.D., ANONG
WISESSUWAN, Ed.D., PIRAT WONGNAM, Ph.D. 115 P. 2006. ISBN 974-502-852-5

The purpose of this research was to determine the effects of group counseling with applications of Yonisomanasikarn of Buddha on the anger of adolescent students. The samples consisted of 16 Muthayomsuksa 4-6 adolescent students at Wat Ratcharos School in Bangkok province with the scores higher than 75 percentile on the anger scale. The samples were divided into two groups through simple random sampling and then were assigned into the experimental group and the control group, eight members each. The instruments used were The State-trait Anger Expression Inventory and the group counseling with applications of Yonisomanasikarn of Buddha Program. The data collection procedure was divided into three phases: the pre-test, the post-test and the follow-up. The data were analyzed by repeated-measure analysis of variance: one between-subjects and one within-subjects.

The results revealed that the interaction between the methods and the duration of the experiment was found to be different with statistical significance at .05 level. The adolescent students in the experimental group demonstrated significantly lower with statistical significance at .05 level on Anger scores in both phases the post-test and the follow-up than in the pre-test and the control group at .05 level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
สารบัญ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๙
สารบัญภาพ.....	๙
บทที่	
1 บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๔
สมมติฐานในการวิจัย.....	๔
ประโยชน์ของการวิจัย.....	๔
ขอบเขตของการวิจัย.....	๔
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๕
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	๗
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๘
แนวคิดเกี่ยวกับความโครงสร้าง.....	๘
การคิดตามหลักโยนไสมนลีกิการ.....	๑๕
การปรึกษาตามแนวพุทธศาสตร์.....	๓๑
แนวคิดเกี่ยวกับการปรึกษากลุ่ม.....	๔๒
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๔๗
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	๕๓
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	๕๓
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	๕๓
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	๕๔
การดำเนินการทดลอง.....	๕๗
วิธีดำเนินการทดลอง.....	๕๘
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๕๙

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ตัวอย่างผู้ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	60
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
สรุปผล	73
อภิปรายผล	73
ข้อเสนอแนะ	78
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	84
ภาคผนวก ก	85
ภาคผนวก ข	91
ภาคผนวก ค	109
ประวัติย่อของผู้วิจัย	115

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 คะแนนเฉลี่ยความโกรธ ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของนักเรียนวัยรุ่นในกลุ่มที่ได้รับการปรึกษาคุ้น โดยการประยุกต์การคิดตามหลักโยนิโสมนสิการของศาสนาพุทธ และกลุ่มวิธีปัจติ.....	61
2 คะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความโกรธของนักเรียนวัยรุ่นในกลุ่มที่ได้รับการปรึกษาคุ้น โดยการประยุกต์การคิดตามหลักโยนิโสมนสิการของศาสนาพุทธ และกลุ่มวิธีปัจติ ในระยะต่างๆ ของการทดลอง.....	62
3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความโกรธ ระหว่างวิธีการทดลอง กับระยะเวลาของการทดลองของนักเรียนวัยรุ่นในกลุ่มที่ได้รับการปรึกษาคุ้นโดย การประยุกต์การคิดตามหลักโยนิโสมนสิการของศาสนาพุทธ และกลุ่มวิธีปัจติ.....	65
4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความโกรธ ในระยะก่อนการทดลองของกลุ่มที่ได้รับ การปรึกษาคุ้น โดยการประยุกต์การคิดตามหลักโยนิโสมนสิการของศาสนาพุทธ และกลุ่มวิธีปัจติ.....	67
5 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความโกรธ ในระยะหลังการทดลองของกลุ่มที่ได้รับ การปรึกษาคุ้น โดยการประยุกต์การคิดตามหลักโยนิโสมนสิการของศาสนาพุทธ และกลุ่มวิธีปัจติ.....	67
6 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความโกรธ ในระยะติดตามผลของกลุ่มที่ได้รับ การปรึกษาคุ้น โดยการประยุกต์การคิดตามหลักโยนิโสมนสิการของศาสนาพุทธ และกลุ่มวิธีปัจติ.....	68
7 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความโกรธ ระหว่างก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผล ในกลุ่มที่ได้รับการปรึกษาคุ้น โดยการประยุกต์การคิดตามหลัก โยนิโสมนสิการของศาสนาพุทธ.....	69
8 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความโกรธ เป็นรายคู่ของนักเรียนวัยรุ่น ในกลุ่มที่ได้รับ การปรึกษาคุ้น โดยการประยุกต์การคิดตามหลักโยนิโสมนสิการของศาสนาพุทธ ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ด้วยวิธีทดสอบ แบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Method).....	70
9 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความโกรธ ระหว่างก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผล ในกลุ่มที่ได้รับการปรึกษาคุ้น โดยการประยุกต์การคิดตามหลัก โยนิโสมนสิการของศาสนาพุทธ.....	71

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
2 แสดงกระบวนการแห่งปฏิจสัมภាពอนเมื่อ โายนิโสมนสิกิริและ โายนิโสมนสิกิริ เป็นบุคล.....	18
3 แสดงกระบวนการแห่งปัญญา.....	19
4 แสดงกลไกการทำงานของ โายนิโสมนสิกิริ.....	19
5 แสดงปัจจัยแห่งสัมมาทิชี.....	21
6 แสดงกระบวนการแห่งปัญญา.....	21
7 แบบแผนการทดลอง 1 ตัวแปรภายใน และ 1 ตัวแปรระหว่างหน่วยทดลอง.....	57
8 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความโกรธของนักเรียนวัยรุ่น ระหว่างกลุ่มทดลอง และ กลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล.....	63
9 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความโกรธในระยะเวลาต่าง ๆ ของการทดลองของนักเรียน วัยรุ่นในกลุ่มที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม โดยการประยุกต์การคิดตามหลัก โายนิโสมนสิกิริ ของศาสนาพุทธและกลุ่มวิธีปักรี.....	64
10 การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาต่อความโกรธของนักเรียนวัยรุ่น..	66